SALA KOMMUN

SALA KOMMUN
Kommunstyrelsens förvaltning
Ink. 2019 -03- 27
Diarienr 2019/431 Aktbilaga 6

STRATEGISKT INSPEL Budget 2020

Plan 2021-2022

KOMMUNSTYRELSEN

NÄRINGSLIVSKONTORET

Innehåll

KOMMUNSTYRELSEN/NÄRINGSLIVSKONTORET 4
Omvärldsanalys 4
Investeringar 5
Resultatanalys 5
Driftredovisning 6
Målavstämning 6
Verksamhetsfakta/Nyckeltal 8

KOMMUNSTYRELSEN/NÄRINGSLIVSKONTORET

Omvärldsanalys

Demografiska effekter

120 km från Stockholm, mindre än en timmes tågresa från Arlanda, 40 km från Västerås och 60 km från Uppsala – där är Sala kommun med sina drygt 23000 invånare beläget med ett geografiskt läge som skapar möjligheter för framtiden.
Sala kommun är till ytan Västmanlands största kommun med en stor och aktiv landsbygd. Sala har en vacker och levande stadskärna. Här finns en väl utvecklad centrumhandel samt också med en växande externhandel utanför stadskärnan.
Sala kommun är en utpräglad småföretagarkommun med ett högt nyföretagande. Näringslivet är differentierat med många mindre företag runt om kommunen. Sala kommun har den högsta företagsamheten i landet bland den arbetsföra befolkningen. Det här vill vi ta vara på inför framtiden och skapa förutsättningar för att förstärka. En förutsättning för detta är ett gott företagsklimat som bygger på en ömsesidig respekt för varandra. Alla vinner på ett framgångsrikt företagande och framgångsrika företagare. De riktiga, varaktiga jobben skapas av företagsamma människor som tar risker, som anställer och som via skattsedeln bidrar till det gemensamma.
Att skapa goda villkor för företag att starta, expandera och anställa är att ta ansvar för vår gemensamma framtid. Här finns en stor tillväxt- och jobbpotential – om rätt förutsättningar skapas. Samtidigt finns betydande tillväxthinder. Flera av dessa måste lösas på nationell nivå men även på lokal nivå kan det finnas hinder. Det kommunala regelverket, service och problem med upphandlingar kan vara sådana. Regelverk och attityder ska vara stödjande. Bristande infrastruktur och brist på bostäder kan vara hinder för expansion tillsammans med matchningsproblematik.
Kommunen måste verka för att utöka utbudet av mark och lokaler. På så sätt tillgängliggörs byggbar mark för olika verksamhetsändamål i hela kommunen. Kommunens planer måste vara tydliga gällande verksamheter, service och bostäder

Utmaningar & möjliga lösningar

Företags- och mark & exploateringslots
Lotsfunktionen innebär att samordna inom kommunen. Vilket i sin tur leder till att den interna samverkan styrks och leder till ökad kommunikation och förståelse hos såväl kund som tjänstepersoner. Med en väg in effektiviseras den interna handläggningen. En förutsättning är också att efter mex-lots tar samhällsbyggnadsprocessen vid så att alla led internt blir sammanfogade. Samarbete med kontaktcenter och lotsfunktionen är en grundförutsättning för att få hela kedjan att fungera. Digitalisering inom kommunen skapar stora positiva förändringar för näringslivet.

Nyetableringar
För att Sala ska växa behöver vi underlätta för nyetableringar med ett gott bemötande och service. Sala kommun ska arbeta utifrån en effektiv samhällsbyggnadsprocess. Det har betydelse att aktivt arbeta för att attrahera investerare vad gäller Sala som etableringsort och därmed också marknadsföra områden, tomter och mark för försäljning. Vi kommer också fortsättningsvis att vara medlemmar i SBA (Stockholm Business Alliance) och på så sätt ingå i ett större nätverk för att ta del av inkommande förfrågningar.

Grönt kompetenscentrum Ösby (GKC)
De gröna näringarna flyttar inte utomlands de finns här och utvecklas, skapar tillväxt och sysselsättning om möjligheter att verka ges. En satsning från kommunens sida är Grönt Kompetenscentrum. Två faktorer som måste framåt är förankringen av GKC regionalt men också lokalt samt den fysiska platsen på Ösby vilket blir en ekonomisk utmaning vad gäller behovet av investeringsmedel i framtiden. Genomförande av olika aktiviteter & kurser kommer att genomföras på andra platser under GKC namn beroende på brist av lokaler på Ösby.

Besöksnäringen
En näring som betraktas av många som en svensk basnäring. Besöksnäringen bidrar i hög grad till att öka livskvaliteten hos de människor som lever och verkar runt om i Sverige. Den bidrar till att bygga broar mellan människor med olika etniska och kulturella bakgrunder. Den skapar ett bredare och mer attraktivt utbud av kultur, nöjen, idrott, butiker, evenemang, möten, restauranger, caféer, utflyktsmål med mera för kommuninvånarna. Besöksnäringen ger inkomster till många företag och skapar nya arbetstillfällen. Salas besöksnäringsstrategi 2018-2024 är ett dokument som ska fungera som ett styrmedel för destinationens samlade utveckling. Salas potential som besökskommun är stark. Det kan handla om naturen, kulturen, det historiska arvet, evenemang och mysig shopping i centrum eller besök på något av Salas populära besöksmål. Näringslivskontoret kommer fortsätta med att skapa förutsättningar att arbeta med destinations- och besöksnäringsutveckling på ett strategiskt och inkluderande sätt.

Attraktionskraft – Varumärkesarbete Sala.
Projektet Attraktionskraft Sala har pågått under 4 år och arbetet fortsätter enligt planerna. För en kommun är det viktigt att locka till sig människor och företag och få dom att vilja stanna. Det är viktigt att arbeta systematiskt och långsiktigt med platsens attraktionskraft. Nästa fas är att komma vidare med hela kommunens delar med ett varumärkesarbete med komponenterna Bo, Verka, Etablera

Att arbeta fram en varumärkesstrategi för Sala är en viktig del i ett samlat arbete för tillväxt. Närmast i tiden ingår Sala i projektet Nordisk Lyskraft som är en typ av förstudie inför ett större eget, övergripande varumärkesarbete. För att kunna ta platsmarknadsföringen vidare behöver man identifiera och implementera en samverkanstruktur med företag och föreningar för att optimera platsens samlade verksamhetsmässiga- och ekonomiska förutsättningar i ett samlat arbete för tillväxt. Baserat på den struktur som läggs och den marknadsföring man som plats/kommun gör bör en del av verksamheten bygga på att identifiera och stimulera möjliga investeringar och etableringar genom konceptutveckling och/eller tillgängliga detaljplaner för att bidra till arbetstillfällen och tillväxt. Den kommunala organisationen återspeglar Sala kommuns roll i samhället. I första hand som serviceleverantör till alla oss i kommunen, viktiga arbetsgivare, men också som uppdragsgivare, myndighet och regional samarbetspartner.

Salas platsvarumärke kommer att byggas av oss alla, vårt näringsliv, våra invånare, landmärken, besöksmål och profiler. Platsvarumärket kommer att definiera vår geografiska plats – Sala och viktigast av allt – det kommer ägas av alla- ägas av ingen!

Nyföretagandet
Sala kommun ska erbjuda lättillgänglig rådgivning med god kvalitet till de medborgare? som har planer på att starta företag i Sala. En nära samverkan med övriga kommunala enheter och med regionala aktörer ska bibehållas. Servicen bidrar till att det blir lättare att starta företag alternativt fatta beslut om att inte starta just då.

INVESTERINGAR
Det behövs upphandling av ärendehanteringssystem för alla företagsärenden så vi kan leva upp till den service och de krav våra företag ställer på oss.

Objekt (Program)	Plan 2020	Nytt förslag 2020	Plan 2021	Nytt förslag 2021	Förslag 2022
Ärendehanteringssystem	150		70		
Summa					

Driftskonsekvenser
Att implementera ett ärendesystem kommer att kräva resurser för utbildning och kommunikation. Det kommer att påverka antalet företagsbesök, vårt proaktiva arbete med att attrahera företag till Sala samt också våra befintliga företags expansioner.

RESULTATANALYS
Företags- och mark & exploateringslots
Samordningen och förankringen i alla led av lotsmetodiken är en nödvändighet för att vi ska fungera på bästa sätt vad gäller att ge service till våra befintliga företag samt också nyetableringar.
Nyetableringar
En viktig faktor är att Sala har mark och lokaler att erbjuda samt att planer och områden kommer fram för att vi ska kunna marknadsföra Sala som etableringsort.
Grönt Kompetenscentrum Ösby GKC:
En ekonomisk utmaning vad gäller den fysiska platsen ligger som en stor investering som hör ihop med hela frågan Ösby Naturbruksgymnasium. Vi ser att arbetet är en nödvändighet för att fortsätta driva på GKC.
Besöksnäringen
Att arbeta aktivt med besöksnäringen i en kommun har stor betydelse för att öka tillväxten och attraktiviteten för platsen. Genom att kommunstyrelsen antagit Sala Besöksnäringsstrategi 2018-2024 har man tagit en riktning och visat på en vilja att lyfta besöksnäringens betydelse och se dess potential.

Attraktionskraft – Varumärkesarbete Sala
Ökad konkurrens ställer högre krav på en förmåga att stärka platsens förmåga att kommunicera sina fördelar. Att visa vilken marknadsposition vi har och hur vi kan kommunicera den gemensamt utåt, utan några restriktioner är av stor vikt. Det är ett måste för att skapa tillväxt, bygga attraktivitet, stimulera inflyttning och locka investeringar. Vi behöver ett naturligt uttryck för vår identitet. Att bli en plats med ett starkt varumärke som skiljer sig från andra på ett tydligt sätt. Innebär att det blir lättare att välja var man vill åka, bosätta sig eller var man ska investera. Genom att bygga ett varumärke och genomföra ett varumärkesarbete får man som kommun möjlighet att identifiera och stimulera möjliga investeringar och etableringar.

Nyföretagandet
Vi ser en risk i att nyföretagarrådgivningen försvinner till Nyföretagarcentrum Västerås. Vi får därmed också betala för att tjänsten utförs. Frågan har varit uppe inom Region Västmland. Vi fick ett tapp vad gäller nyföretagarrådgivningar 2018. Analysen är brist på att kunna kommunicera möjligheten efter överflyttningen till kommunen. Tillgängligheten är inte bra samt brist på mark och lokaler. Sala har tidigare alltid haft ett högt nyföretagande mycket beroende på just beslutet om egen rådgivare.

Resultaträkning och ekonomisk analys

Tkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Plan 2020	Nytt förslag 2020	Plan 2021	Nytt förslag 2021	Förslag 2022
Externa intäkter	-32	-482	-494		-506		
Interna intäkter	-3	-4	-5		-6		
Summa intäkter	**-35**	**-486**	**-499**		**-512**		
Köp av huvudverksamhet, bidrag	214	276	282		290		
Personalkostnader	3 916	3 554	3 632		3 723		
Övriga kostnader	929	2 252	2 302		2 368		
Interna kostnader	126	160	164		169		
Summa kostnader	**5 185**	**6 242**	**6 380**		**6 550**		
Resultat	**5 150**	**5 756**	**5 881**		**6 038**		

DRIFTREDOVISNING

Tkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Plan 2020	Nytt förslag 2020	Plan 2021	Nytt förslag 2021	Förslag 2022
Näringslivskontoret	5 150	5 756	5 881		6 038		
Summa	**5 150**	**5 756**	**5 881**		**6 038**		

MÅLAVSTÄMNING

Perspektiv Hållbart samhälle

MÅL: VÄXANDE SALA

Näringslivskontoret ska skapa bästa möjliga förutsättningar för ett ökat antal företagsetableringar, och utveckling av befintliga företag.

MÅL: EN LÅNGSIKTIG HÅLLBAR SOCIAL UTVECKLING

Näringslivskontoret bidrar till att uppnå målet genom att tillväxten i näringslivet ökar.
Näringslivskontoret bidrar till att uppnå målet genom att värdet av besöksnäringen ökar.

MÅL: EN LÅNGSIKTIG MILJÖMÄSSIGT HÅLLBAR UTVECKLING

-

Nämndernas indikatorer för perspektivet ett Hållbart samhälle

Indikator	Bokslut 2018
Antalet företagsetableringar ska öka	x
Placering i länet mest företagsamma i % av den arbetsföra befolkningen (16-74år) Svenskt Näringsliv	1
Topp tre Synas ranking Bästa tillväxt	6
Värdet av besöksnäringen ökar	x
Handelsindex – HUI (2017) Dagligvaru 101, sällanköp 64	83

Perspektiv Medborgare

MÅL: NÖJDA MEDBORGARE OCH BRUKARE

Företags- och MEX-lots arbetsmetodik infört

MÅL: GOD SERVICE AV HÖG KVALITET

Genom att utveckla vårt arbetssätt med ovanstående så når vi en ökad kundnöjdhet

MÅL: PÅVERKAN OCH INFLYTANDE FÖR KOMMUNENS MEDBORGARE

Vi anordnar mötesplatser där dialog skapas i olika sakfrågor

Nämndernas indikatorer för perspektivet Medborgare

Indikator	Bokslut 2018
Kommunens service till företagen förbättras som mäts i SBA/SKL's insikts och NKI-undersökning	76

Perspektiv Medarbetare

MÅL: TRYGG, SÄKER OCH UTVECKLANDE ARBETSMILJÖ

Nå en trygg och mer välmående arbetsmiljö med en bra positiv öppen dialog

MÅL: DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE FÖR MEDARBETARNA

Eget ansvar för utvecklingen inom sina verksamhetsområden gör att medarbetare växer

MÅL: TYDLIGT OCH BRA LEDARSKAP

Ska vara tydligt och transparent med vad som arbetas med även i LGR.

Nämndernas indikatorer för perspektivet Medarbetare

Indikator	Bokslut 2018
-	-

VERKSAMHETSFAKTA/NYCKELTAL

Antal	Bokslut 2018	Budget 2019	Plan 2020	Nytt förslag 2020	Plan 2021	Nytt förslag 2021	Förslag 2022
Årsarbetare	5	5	5	5	5	5	5
Antal företagsmöten	116	130	130		130		130
Antal rådgivningar	32	50	50		50		50
Antal företagsträffar	43	50	50		50		50

SALA KOMMUN
Växel: 0224-74 70 00 | E-post: kommun.info@sala.se | Postadress: Box 304, 733 25 Sala

SALA KOMMUN

SALA KOMMUN
Kommunstyrelsens förvaltning
Ink. 2019 -03- 27
Diarienr 2019/431 Aktbilaga 7

STRATEGISKT INSPEL Budget 2020

Plan 2021-2022

KOMMUNSTYRELSEN

BYGG- OCH MILJÖKONTOR

INNEHÅLL

KOMMUNSTYRELSEN/BYGG- OCH MILJÖKONTOR 4
Omvärldsanalys 4
Investeringar 4
Resultatanalys (ekonomi och mål) 6

KOMMUNSTYRELSEN/BYGG- OCH MILJÖKONTOR

Omvärldsanalys

Demografiska effekter
Den demografiska utvecklingen visar på att Sala kommun växer och antalet äldre och barn ökar. Det påverkar bygg- och miljökontoret väsentligt. Det är idag en hög belastning på byggenheten och den förväntas öka med förväntad utökning av byggnationer av nya bostäder, äldreboenden, skolor och förskolor. För miljöenheten blir det en påtaglig ökad arbetsbelastning med anledning av ökat antal yttrande i samband med exploateringsärenden och framtagande av nya detaljplaner. Utöver detta tillkommer en utökning av antalet tillsynsobjekt och yttranden i byggärenden. Miljöenheten har redan i dagsläget enligt den årliga resurskartläggningen en resursbrist på 1,5 heltidstjänster och enheten är i akut behov av utökning av antalet tjänster med minst en person. Det är troligt att kostnader för bostadsanpassningsbidrag kommer att kräva att budgeten för den posten utökas.

Utmaningar & möjliga lösningar
En ökad digitalisering och en allt snabbare takt på regelförändringar medför att bygg- och miljökontorets arbetssätt och metoder kontinuerligt behöver anpassas och förändras för att kunna möta medborgarnas behov.

Tillgängligheten till verksamheten behöver utökas och våra tekniska lösningar behöver vara uppgraderade och kommunikativa för att ge den service som förväntas. Idag saknas bra verktyg för detta och vi lägger ner mycket tid på att vara tillgängliga vilket medför att mindre tid finns för handläggning av ärenden. Vi behöver hitta bättre verktyg för en ökad tillgänglighet och digitalisering av våra verksamheter tillsammans med kommunens övriga verksamheter. En möjlig lösning är att starta upp ett projekt med kompetens från flera verksamheter för att se över utveckling och implementering av e-tjänster och telefonrådgivning. Kvaliteten på tjänster för medborgare och verksamhetsutövare gällande användarvänlighet och tillgänglighet förväntas förbättras. I ett inledningsskede kommer det inte att innebära direkt tidsbesparing för den kommunala organisationen. Under genomförandetiden av digitaliseringen krävs både ökade driftsanslag som investeringsmedel.

Det finns även ett allt fler önskemål om resurser från kontoret gällande medverkan i olika arbeten och grupper anordnade av andra enheter i kommunerna vi arbetar för (Sala och Heby) såsom plangrupper, olika exploaterings-/etableringsgrupper och olika typer av utredningar. Kontoret har inte i dagsläget utrymme för sådant arbete då vårt uppdrag har, så här långt, varit att arbeta mer med aktiv tillsyn. För att kunna möta upp till de ändrade arbetssätten behövs en utökning av personella resurser, kostnader för detta går inte att debitera så finansieringen av detta sker via skattemedel dvs ökade driftanslag för anställning av personal.

Det finns förslag om förändringar inom livsmedelslagstiftningen, om att det ska bli efterhandsdebitering för livsmedelstillsyn, vilket innebär ökad administrativ kostnad för genomförande och efterlevnad.

Arbetsmarknaden för handläggare inom bygg- och miljösektorn är stark vilket gör att vi måste arbeta aktivt för att behålla personal och kompetens. Det är även svårt att rekrytera ny personal då Sala kommun ligger förhållandevis lågt i löneläget jämfört med omgivande kommuner. Vi behöver därför jobba hårt med att vara en attraktiv arbetsgivare, ha en bra personalpolitik och en bra arbetsmiljö med en acceptabel arbetsbelastning.
Arbetet med att göra Sala kommun till en attraktiv arbetsgivare är därför mycket viktigt och har hög prioritet inom kontoret. Mervärden såsom flexibel arbetstid, kompetensutveckling, friskvårdskupongen och möjlighet att kunna arbeta hemifrån är viktiga verktyg för att kunna behålla personal liksom ett aktivt arbete med att skapa trivsel och gemenskap på arbetsplatsen. Viktiga satsningar krävs också på it-utrustning och på arbetsmiljön i lokalerna.

Investeringar

INVESTERINGAR

Projekt (Program)	Plan 2020	Nytt förslag 2020	Plan 2021	Nytt förslag 2021	Förslag 2022
				-	
				-	

Driftskonsekvenser
Kontoret har ett behov av att utöka personalstyrkan. På miljöenheten består resursbehovet av en permanent tjänst för att möta upp krav enligt lagstiftning, samt medverkan i olika samverkansforum. För denna tjänst krävs utökade anslag i budget.

Det behövs även en projektanställning på miljöenheten för att möta upp statligt finaniserade projekt avseende åtgärder för sanering av föroreningar kopplade till Sala Silvergruva-området och Prånån. Sannolikt tillkommer senare också projektet Gamla Hyttan, där Länsstyrelsen anser området vara prioriterat för åtgärder. Miljöenheten är tillsynsansvarig och projekten är alltför omfattande för att mäkta med befintlig personalstyrka. Sala Silvergruva-projektet inklusive Prånån är beräknat att pågå i tio år, men hur arbetsfördelningen blir över åren är för miljöenheten i dagsläget okänt. Arbetet 2019 bör kunna rymmas inom budget, men det kommer behövas tilläggsanslag för projektanställningen år 2020-2026.

I takt med ökade exploateringar ökar trycket på arbete med avfallsflöden i strävan efter ökad återanvändning i samhället. Arbetsfördelning och arbetssätt kan komma att påverkas på miljöenheten. Implementering och tillsyn till följd av konsekvenser av ny avfallsplan för regionen, kan komma att även där påverka miljöenhetens arbetsfördelning och arbetssätt.

Driftskostnadskonsekvensen kommer inte att rymmas inom befintlig ekonomisk ram.

Resultatanalys (ekonomi och mål)

RESULTATRÄKNING OCH EKONOMISK ANALYS

Tkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Plan 2020	Nytt förslag 2020	Plan 2021	Nytt förslag 2021	Förslag 2022
Externa intäkter	-13 733	-12 866	-13 221	-13 221	-13 521	-13 521	
Interna intäkter	-923	-596	-630	- 630	-675	-675	
Summa intäkter	**-14 656**	**-13 462**	**-13 851**	**- 13 851**	**-14 196**	**-14 196**	
Köp av huvudverksamhet, bidrag	5 054	3 450	3 500	4 000	3 550	4 200	
Personalkostnader	16 164	17 786	18 243	18 800	18 712	19 212	
Övriga kostnader	2 514	1 783	1 850	2 000	1 880	2 000	
Interna kostnader	1 622	1 260	1 310	1 310	1 401	1 401	
Summa kostnader	**25 354**	**24 279**	**24 903**	**25 872**	**25 543**	**26 666**	
Resultat	**10 698**	**10 817**	**11 052**	**12 021**	**11 347**	**12 497**	

DRIFTREDOVISNING

Tkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Plan 2020	Nytt förslag 2020	Plan 2021	Nytt förslag 2021	Förslag 2022
Övergripande	952	528	539	539	553	553	
Byggenhet	6 058	6 770	6 917	7 417	7 102	7 802	
Miljöenhet	3 689	3 519	3 596	4 096	3 692	4 192	
Summa	**10 698**	**10 817**	**11 052**	**12 052**	**11 347**	**12 547**	

MÅLAVSTÄMNING

Perspektiv Hållbart samhälle

MÅL: VÄXANDE SALA

-

MÅL: EN LÅNGSIKTIG HÅLLBAR SOCIAL UTVECKLING

-

MÅL: EN LÅNGSIKTIG MILJÖMÄSSIGT HÅLLBAR UTVECKLING

Nämnden bidrar till målsättningen genom att Verksamhetsplanen för miljöenheten utformas med miljömålen och folkhälsomålen som grund och att Plan för byggenhetens verksamhet innefattar bevakning av energikrav mm vid byggande.

Arbetet med avloppsprojektet inom kommunen ska fortsätta.

Nämndens Indikatorer för perspektivet ett Hållbart samhälle

Indikator	Bokslut 2018
-	-

Perspektiv Medborgare

MÅL: NÖJDA MEDBORGARE OCH BRUKARE

Nämnden bidrar till målsättningen genom att arbeta för att Salas medborgare är nöjda med kvalitet och service.

MÅL: GOD SERVICE AV HÖG KVALITET

Nämnden bidrar till målsättningen genom att arbeta för att medborgarna ska uppleva att Sala har en bra kvalitet och service i verksamheten ex vis när livsmedelskontroll genomförs för att ge säkra livsmedel (planerade kontroller/utfall), när en första kontakt har tagits inom en vecka i minst 90 % av de ärenden som initierats av allmänhet eller företagare, när minst 80 % av nämndens beslut visat sig vara riktiga vid överprövning i samband med överklaganden samt när planerade inspektioner för miljöskydd och hälsoskydd utförs.

MÅL: PÅVERKAN OCH INFLYTANDE FÖR KOMMUNENS MEDBORGARE

Nämndens målsättning är att medborgarna upplever att de har möjlighet till inflytande och påverkan.

Nämndens Indikatorer för perspektivet Medborgare

Indikator	Bokslut 2018
Salas medborgare är nöjda med kvaliteten och service. Mäts via Nöjd kundindex (NKI)	72-76
Livsmedelskontrollen genomförs för att ge säkra livsmedel (planerade kontroller/utfall)	100%
I minst 90 % av de ärenden som initierats av allmänhet eller företagare ska en första kontakt ha tagits inom en vecka.	90%
Vid överprövning i samband med överklaganden ska minst 80 % av nämndens beslut visa sig vara riktiga.	91,5%
Miljöskydd planerade inspektion-utfall	100%
Hälsoskydd, ärendestatistik	98%

Perspektiv Medarbetare

MÅL: TRYGG, SÄKER OCH UTVECKLANDE ARBETSMILJÖ

- De årliga verksamhetsplanerna ska innehålla åtgärder för genomförande och utveckling av förbättringsaktiviteter utifrån medarbetarenkät, skyddsrond och statistik från arbetsskador, tillbud och sjukfrånvaro.

MÅL: DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE FÖR MEDARBETARNA

- Möjlighet till inflytande över arbetets planering sker regelbundet via individuella samtal, på enhetsmöten och arbetsplatsträffar

MÅL: TYDLIGT OCH BRA LEDARSKAP

- Möjlighet till inflytande över arbetets planering sker regelbundet via individuella samtal, på enhetsmöten och arbetsplatsträffar

Nämndens Indikatorer för perspektivet Medarbetare

Indikator	Bokslut 2018
-Åtgärder från tillbudsrapporter beroende på brister i arbetsmiljö ska vara åtgärdade inom 3 månader	Ej mätt, ny indikator 2019-

VERKSAMHETSFAKTA/NYCKELTAL

Antal	Utfall 2018	Budget 2019	Plan 2020	Nytt förslag 2020	Plan 2021	Nytt förslag 2021	Förslag 2022
SBA NKI bygglov/miljötillsyn (0-100)	72-76	74-78	75-80		76-80		
Livsmedelskontrollen genomförs för att ge säkra livsmedel	100%	100%	100%		100%		
Miljöskydd planerade inspektioner-utfall	100%	100%	100%		100%		
Hälsoskydd, ärendebalans	98%	100%	100%		100%		
I minst 90 % av de ärenden som initierats av allmänhet eller företagare ska en första kontakt ha tagits inom en vecka.	90%	90%	90%		90%		
Vid överprövning i samband med överklaganden ska minst 80 % av utskottens beslut visa sig vara riktiga.	91,5%	80%	80%		80%		
Åtgärder från tillbudsrapporter beroende på brister i arbetsmiljö ska vara åtgärdade inom 3 månader	-	100%	100%		100%		

STRATEGISKT INSPEL 2020
KOMMUNSTYRELSEN/BYGG- OCH MILJÖKONTOR

ANTAGEN § X | XXXX-XX-XX | DIARIENUMMER 2019/431
SALA KOMMUN
Växel: 0224-74 70 00 | E-post: kommun.info@sala.se | Postadress: Box 304, 733 25 Sala

SALA KOMMUN

SALA KOMMUN

SALA KOMMUN
Kommunstyrelsens förvaltning
Ink. 2019 -03- 27
Diarienr 2019/431 Aktbilaga 8

STRATEGISKT INSPEL Budget 2020

Plan 2021-2022

KOMMUNSTYRELSEN

RÄDDNINGSTJÄNST

INNEHÅLL

KOMMUNSTYRELSEN/RÄDDNINGSTJÄNST 4
Omvärldsanalys 4
Investeringar 7
Driftskonsekvenser 7
Resultatanalys (ekonomi och mål) 7

KOMMUNSTYRELSEN/RÄDDNINGSTJÄNST

Omvärldsanalys

Statistik och prognoser om framtiden

Klimatförändringar har redan påverkat räddningstjänsten, vilket tydligt visade sig under sommaren 2014 och 2018. Det framtida klimatet kommer sannolikt att erbjuda fler mycket torra perioder, vilket då kommer att skapa risker för omfattande skogsbränder. Kraftig och långvarig torka kan även leda till problem med brandvattenförsörjning om åar och vattendrag blir uttorkade.

Andra tider på året kan i stället medföra stora nederbördsmängder, vilket normalt inte skall innebära större problem kopplat till de vattendrag som finns inom Sala och Heby kommuner. Däremot kan plötsliga skyfall generera problem i tätorter, där dagvattensystemen inte är dimensionerade för så stora momentana flöden, vilket leder till behov av länspumpningar.

En räddningstjänst med deltidsbrandmän är en kvarleva från den tiden det fanns arbetstillfällen i de mindre orterna, men eftersom situationen på flera stationsorter inte längre är sådan uppstår problem med underbemanning dagtid vardagar.

Kostnads- och kvalitetsjämförelser med andra organisationer

Val av jämförelsekommuner

- Sala ingår enligt SKLs kommungruppsindelning i kommungruppen "lågpendlingskommuner nära större stad" med 3.700 – 53.500 innevånare" och gruppen innehåller 35 kommuner.
- Jämförelse har gjorts med kommuner med +/- 10 % i innevånarantal
- Av dessa kommuner har därefter jämförelse gjorts med kommuner med +/- 10 % avseende tätortsgrad
- Slutgiltigt val har gjorts med utgångspunkt från en kommun med högre resp. lägre tätortsgrad

De kommuner som valts till jämförelsekommuner är Östhammar och Lindesberg.

Kostnadsjämförelse

Kostnad för Räddningstjänst

Det är svårt att göra kostnadsjämförelser, dels beroende på att båda jämförelsekommunerna ingår i räddningstjänstförbund, men också att det är svårt att hitta uppgifter om kostnader för den enskilda räddningstjänsten.
En viss vägledning kan man få från MSB: s sammanställning "Räddningstjänst i siffror 2014", där nettokostnad (2013[1]) per innevånare för räddningstjänst i kommungrupper[2] kan utläsas.

- Sala (kommuner i tättbefolkad region) – 850 kr
- Östhammar (turism- och besökskommuner) – 1050 kr
- Lindesberg (varuproducerande kommuner) – 950 kr

Kostnad för olyckor

Det finns även en kostnadsjämförelse som kan göras kopplat till kostnad för olyckor, och där finns värden för den enskilda kommunen tillgängligt[3].

- Sala - 8.500 kr/innevånare
- Östhammar – 6.000 kr/invånare
- Lindesberg - 7.400 kr/invånare

[1] Det finns ingen senare sammanställning över nettokostnader per innevånare
[2] De kommungrupper som var aktuella från 2011 till 2017
[3] Värdena avser år 2018

Kvalitetsjämförelse

Operativ organisation

Kommun	Organisation på huvudorten	Närmaste två stationer (avstånd)	Numerär (anspänningstid)
Sala	1+1+3 (90 sek) 1 (5 min) 1+3 (dagstyrka)	Ransta (15 km) Heby (10 km)	1+2 (5 min) 1+4 (5 min)
Östhammar	1+4 (6-7 min) 1+2 (dagstyrka)	Öregrund (16 km) Gimo (17 km)	1+2 (6 min) 1+4 (6 min)
Lindesberg	1+5 (5 min)	Frövi (19 km) Nora (25 km)	1+4 (5 min) 1+4 (5 min)

Vid en jämförelse framgår att Sala är den enda ort som har heltidsbemanning.
Sett till den totala numerären som kan mobiliseras från de två närmast belägna brandstationsorterna så framgår följande:

- Sala: 14 personer (18 personer då dagstyrkan är tillika personalpool kan numerär eller anspänningstid inte garanteras, utan skall ses som en möjlig resursförstärkning)
- Östhammar: 16 personer
- Lindesberg: 16 personer

Givet personalens kompetens och de anspännings- och körtider som figurerar i jämförelsen, så har Sala en mycket stark organisation.

Öppna jämförelser

Antal utvecklade bränder i byggnad per 1 000 invånare[4].

- Sala: 0,6, vilket är lika många som modellberäknat värde
- Östhammar: 0,5, vilket är lika många som modellberäknat värde
- Lindesberg: 0,6, vilket är färre än modellberäknat värde

Statens uppdrag och förändringar i dessa

1995 upphörde det statliga Civilförsvaret och ersattes av Civilt försvar, vilket reglerades i Lagen (1994:1720) om civilt försvar. Enligt ansvarsprincipen ålades kommunen att hantera många uppgifter som tidigare hanterades av Civilförsvaret, men det civila försvaret var/är inte någon myndighet eller organisation utan all den civila verksamhet som ingår i totalförsvaret.

Den organisation som skapades i kommunerna för bl.a. räddningstjänst under höjd beredskap blev aldrig helt klar, vilket berodde på att utbildning av räddningsmän, sanerare och ammunitionsröjare för kommunala behov upphörde från och med den 1 september 2005.

Från 2005 har mer eller mindre allt som var kopplat till det civila försvaret skrotats, försålts eller på annat sätt lagts ner. Detta har nu identifierats som en nationell brist, och av Försvarsberedningens rapport Ds. 2017:66 framgår att det skall tas fram en ny inriktning och utformning av den civila verksamheten i totalförsvaret.

Detta kommer under planperioden att påverka kommunen/räddningstjänsten på ett till att börja med administrativt sätt, för att så småningom även innefatta utbildning/övning, materialhantering och personalplanering.

[4] Statistiken avser 2018

Utmaningar & möjliga lösningar

Utmaningar

Deltidsorganisationen på huvudbrandstationen i Sala är ur ett operativt perspektiv inte optimalt bemannad. Med endast en (1) person per skift innebär det en mindre önskvärd situation med ensamarbete, men även ett operativt problem kopplat till komplicerade fordon som många gånger kräver att man är två personer som samarbetar för att uppnå bästa resultat.

Den befintliga brandstationen har en geografisk placering som inte är optimal, vare sig operativt eller ur ett risk-/civilförsvarsperspektiv.
När det gäller risker och det civila försvaret är brandstationens placering olämplig. Placeringen är sådan att ett dammbrott i gruvans dammsystem påverkar stationen negativt, den tunga trafiken och närheten till järnvägen gör att en trafikolycka eller ett tåghaveri kan blockera framkomligheten. Till detta kommer också närheten till "spårvinkeln" mellan Dalabanan och spåret mot Västerås – den är ett militärstrategiskt mål i en konfliktsituation.
Utöver detta innebär placeringen en icke obetydlig risk för oskyddade trafikanter, då Väsbygatans gång- och cykelbana sammanfaller med brandbilarnas manöverområde.

Ur ett operativt perspektiv innebär den nuvarande placeringen att insatsvägarna till de centrala delarna av Sala inte är de bästa, och detsamma gäller för utryckningsvägarna till Ransta och Hedåkers stationsområden.

Företagsverksamheten i Morgongåva har utvecklats på ett sätt som gör att det finns anledning att se över hur räddningstjänsten skall matcha den rådande situationen. Under företagens öppettider är det i nuläget uppemot 1000 personer som jobbar i Morgongåva, vilket motsvarar en ökning av invånarantalet med ca 70 % under denna tid. En process har påbörjats för att utröna hur stort intresse som finns bland de stora företagen på orten att medverka till ökad förmåga att hantera nödlägen.

Den nuvarande operativa organisationen med 4 Yttre befäl i beredskap har vissa svagheter, vilket är tydligt under semestertider då enbart två stycken är i tjänst.

Möjliga lösningar

Deltidsorganisationen på huvudbrandstationen i Sala - En utökning av personalstyrkan till två personer per skift kommer att påbörjas. Svårigheter att rekrytera kan medföra att målet nås först 2021.

Under 2019 startar räddningstjänsten skogsbrandvärn med deltagare från båda kommunerna, målsättningen är att upprätta avtal med 40-50 personer. Årlig träff med utbildning och övning sker inför varje säsong. Vissa engångskostnader uppstartsåret.

Om en ny brandstation skall uppföras tillsammans med polisen för att uppnå besparingseffekter och ge god samverkan för ett tryggare samhälle så bör planering och handlingsplaner upprättas under 2019.

Företagsverksamheten i Morgongåva - En dialog med de större företagen har inletts där möjligheterna att samfinansiera en dagtidsstyrka kommer att undersökas.

Yttre befäl (L2) – Bristen som utgörs av att få personer med rätt kompetens innehar tjänsten idag, förstärks genom att den underliggande befälsnivån (L1) över tiden höjs. Antalet tjänster som därefter upprätthåller yttre befälsnivå, L2, går från fyra till åtta.

Utveckling och trender

När det gäller rekrytering av deltidsbrandmän bedöms det nuvarande problemet att kvarstå.
Det finns en förhoppning om att det nya centrala avtalet RiB 19 skall bidra på ett positivt sätt till rekryteringsarbetet, men detta är ytterst ovisst.

Kostnader för utbildning enligt MSB:s nya utbildningsmodell gällande RiB-personal medför ökade kostnader.

Räddningstjänsten har påbörjat ett projekt med en deltidsbrandman i Ransta som har Sala kommun som huvudarbetsgivare och arbetsplatsen är på orten, Ransta. Överenskommelsen med personal och chefer är att vid varje arbetsdag på den ordinarie arbetsplatsen är man tillika även deltidsbrandman. Deltidsbrandmannen disponerar en mindre bil utrustad för hjärt- och lungräddning och förstahandsutrustning för brandsläckningoch utgör därmed en "Första Insats Person" sk. FIP. Den snabba inställelsetiden kompenserar till viss del den begränsade bemanningen.

Räddningstjänsten skall under 2019 skapa rutiner och mål för att upprätthålla minimibemanning. Olika lösningar skall arbetas fram och prövas, täckning av andra deltidsanställda som kallas in mot timersättning, kombitjänst enligt ovan, nyttja övertalighet på heltidsstyrkan m.fl. Detta kommer att medföra kostnadsökningar, för fordon och utrustning, utbildning och tjänstetid redan från 2019.

Ny tjänst som brandinspektörstjänst, alternativt stf. räddningschef tillsätts under andra halvan av 2019 vilket ger organisationen förutsättningar att utföra de tillsyner som skall utföras enligt LSO, lag om skydd mot olyckor och LBE, lag om brandfarlig och explosiv vara. Därmed behöver organisationen ej längre konsulthjälp, vilket har pågått sedan 2016.

Investeringar

För fordon gäller:

- 2020 - en stor brandbil (4000 tkr), skärsläckarbil (1500 tkr) samt en transport-buss (500 tkr)
- 2021 - ett nytt ledningsfordon (1000 tkr) samt en stor brandbil (3200 tkr)
- 2022 – en ny släckbil (3200 tkr) och en kurs/servicebil (500 tkr)

INVESTERINGAR

Projekt (Program)	Plan 2020	Nytt förslag 2020	Plan 2021	Nytt förslag 2021	Förslag 2022
Inventarier					
Brandbilar	6 000		1 000	4 200	3 700
Övningsfält					
Summa	**6 000**		**1 000**	**4 200**	**3 700**

Driftskonsekvenser

De nya förslagen kommer att öka driftkostnaden avseende avskrivningar. Brandbilarna generar en mindre förändring eftersom äldre fordon samtidigt blir avskrivna.

Resultatanalys (ekonomi och mål)

Osäkerhet råder om om kostnadsutfallet, eftersom det under 2019 kommer att tecknas ett nytt kollektivavtal för deltidsbrandmännen (RiB 19). Förutom att en höjd timersättningen kan påverka utfallet, så kan även en ändrad modell för semesterskadestånd (semesterersättning) påverka personalbudgeten.

RESULTATRÄKNING OCH EKONOMISK ANALYS

Tkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Plan 2020	Nytt förslag 2020	Plan 2021	Nytt förslag 2021	Förslag 2022
Externa intäkter	-26 537	-13 248	-13 579		-13 918		
Interna intäkter	-753	-648	-664		-680		
Summa intäkter	**-27 290**	**-13 896**	**-14 243**		**-14 598**		
Köp av huvudverksamhet, bidrag	1 336	705	720		738		
Personalkostnader	31 430	28 986	29 637		30 410		
Övriga kostnader	15 594	5 611	5 751		5 895		
Interna kostnader	2 230	2 173	2 227		2 290		
Summa kostnader	**50 590**	**37 475**	**38 335**		**39 333**		
Resultat	**23 300**	**23 579**	**24 092**		**24 735**		

DRIFTREDOVISNING

Tkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Plan 2020	Nytt förslag 2020	Plan 2021	Nytt förslag 2021	Förslag 2022
Räddningstjänst	23 300	23 579	24 092		24 735		
Summa	**23 300**	**23 579**	**24 092**		**24 735**		

MÅLAVSTÄMNING

Perspektiv Hållbart samhälle

MÅL: VÄXANDE SALA

-

MÅL: EN LÅNGSIKTIG HÅLLBAR SOCIAL UTVECKLING

-

MÅL: EN LÅNGSIKTIG MILJÖMÄSSIGT HÅLLBAR UTVECKLING

Nämnden bidrar till målsättningen genom att utsläpp från räddningstjänstens fordon minskar.

KOMMENTAR:

Nämndens Indikatorer för perspektivet ett Hållbart samhälle

Indikator	Bokslut 2018
Utsläpp från Räddningstjänstens fordon minskar	390

Perspektiv Medborgare

MÅL: NÖJDA MEDBORGARE OCH BRUKARE

Nämnden bidrar till målsättningen genom att:
Andelen som aldrig, eller mycket sällan är orolig för brand i hemmet ökar.
Andelen som aldrig, eller mycket sällan är orolig för brand i offentlig miljö ökar.

MÅL: GOD SERVICE AV HÖG KVALITET

Nämnden bidrar till målsättningen genom att:
De planerade tillsynerna enligt LSO och LBE genomförs till 100 %.
30 % av de kommunanställda i Sala och Heby kommuner genomgår årligen utbildning i brandkunskap och/eller sjukvård.
Årskurs 2 och 8 i Sala och Heby kommuner genomgår utbildning i brandkunskap.

MÅL: PÅVERKAN OCH INFLYTANDE FÖR KOMMUNENS MEDBORGARE

-

MÅL: TRYGG OCH SÄKER KOMMUN

Nämnden bidrar till målsättningen genom att:
Räddningstjänstens förmåga att hantera bränder och trafikolyckor skall förbättras till år 2019 jämfört med 2017.
Den enskildes medvetenhet om brandrisker och agerande vid bränder skall öka till år 2019 jämfört med 2017.

KOMMENTAR:

Nämndens Indikatorer för perspektivet Medborgare

Indikator	Bokslut 2018
Andelen som aldrig eller mycket sällan är orolig för brand i hemmet ökar	90 %
Andelen som aldrig, eller mycket sällan är orolig för brand i offentlig miljö ökar	90 %
De planerade tillsynerna enligt LSO och LBE är utförda.	100%
Minst 2500 personer av kommunbefolkningen årligen genomgår utbildning i brandkunskap eller sjukvård. I denna summa ingår även elever i årskurs 2 och 8 samt kommunanställda i Heby kommun.	2500
Den enskilde har agerat innan Räddningstjänstens ankomst	Ja
Räddningstjänstens förmåga skall öka till 2018	Ingen mätning
Den enskildes medvetenhet om brandrisker och agerande vid bränder skall öka till 2018	Ingen mätning

Perspektiv Medarbetare

MÅL: TRYGG, SÄKER OCH UTVECKLANDE ARBETSMILJÖ

Nämndens målsättning är att räddningsarbetet utförs utan att personalen skadas, samt att räddningstjänstens sjukfrånvaro understiger 4 %.

MÅL: DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE FÖR MEDARBETARNA

-

MÅL: TYDLIGT OCH BRA LEDARSKAP

-

KOMMENTAR:

Nämndens Indikatorer för perspektivet Medarbetare

Indikator	Bokslut 2018
Räddningsarbetet utförs utan att personalen skadas.	Nej
Sjukfrånvaron understiger 4 % (Rtj)	2,5 %

VERKSAMHETSFAKTA/NYCKELTAL

Tkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Plan 2020	Nytt förslag 2020	Plan 2021	Nytt förslag 2021	Förslag 2022
Årsarbetare	28	29	30		31		

STRATEGISKT INSPEL 2020
KOMMUNSTYRELSEN/RÄDDNINGSTJÄNST

ANTAGEN § X | XXXX-XX-XX | DIARIENUMMER 2019/431
SALA KOMMUN
Växel: 0224-74 70 00 | E-post: kommun.info@sala.se | Postadress: Box 304, 733 25 Sala

SALA KOMMUN

SALA KOMMUN
Kommunstyrelsens förvaltning
Ink. 2019 -03- 27
Diarienr 2019/431 | Aktbilaga 9

STRATEGISKT INSPEL Budget 2020

Plan 2021-2022

ÖVERFÖRMYNDARE

INNEHÅLL

ÖVERFÖRMYNDARE 4
Omvärldsanalys 4
Investeringar 5
Resultatanalys (ekonomi och mål) 5

ÖVERFÖRMYNDARE

Omvärldsanalys

Statistik och prognoser om framtiden

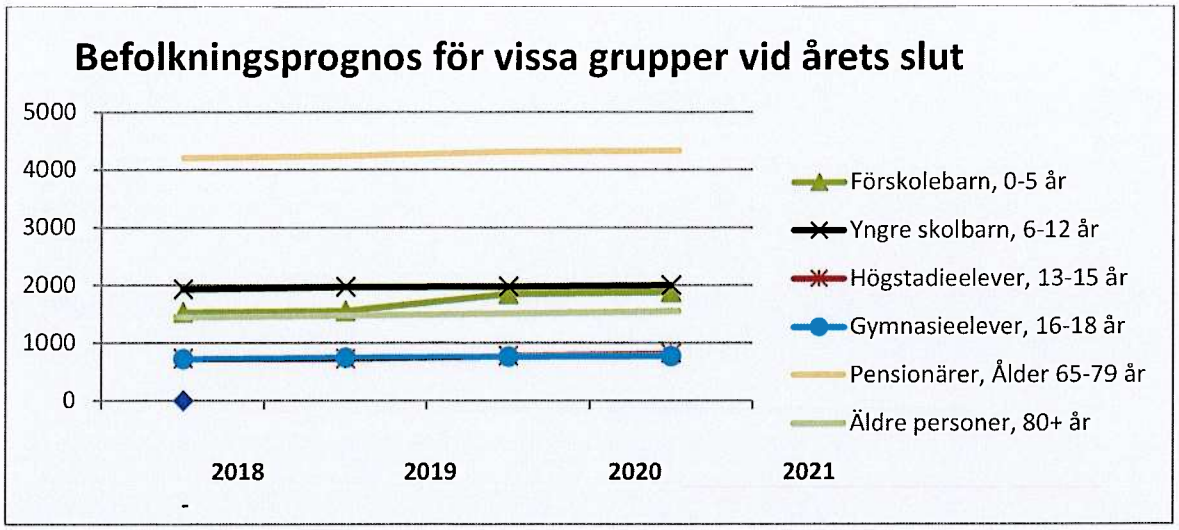

Överförmyndaren arbetar aktivt med att söka efter fler gode män till huvudmän och ensamkommande barn. Allt fler unga vuxna har både missbruksproblem och psykiska diagnoser, vilket gör det svårt att hitta gode män som vill åta sig dessa krävande uppdrag. En del av de ensamkommande barnen har även tillkommande problematik på grund av t.ex. krigsupplevelser. Ett stort antal utlandsfödda får också problem med överskuldsättning och detta i kombination med annan problematik gör att de behöver hjälp. Då en del har bristfälliga kunskaper i svenska behövs det fler gode män med språkkunskaper.

Statens uppdrag och förändringar i dessa

Den 1:a juli 2017 trädde lagen om framtidsfullmakter i kraft. Lagstiftningen innebär att en person, medan vederbörande fortfarande har kvar sin mentala kapacitet, kan skriva en fullmakt till en namngiven person, att bevaka rätt, sörja för person och förvalta fullmaktsgivarens egendom, den dag fullmaktsgivaren drabbas av demens eller annan allvarlig sjukdom. Detta är tänkt att vara ett komplement till godmanskap och förvaltarskap.

Samtidigt infördes ett nytt 17 kap i Föräldrabalken som innebär att en nära anhörig kan vara ställföreträdare för sin släkting den dag det är uppenbart, även för en lekman, att den enskilde tappat sin mentala förmåga. Denna lagstiftning kommer eventuellt att minska behovet av godmanskap.

Migrationsverkets ersättningsregler för ensamkommande barn och unga är förändrade fr.o.m. 1 juli 2017, vilket innebär att kostnaderna för gode män till ensamkommande barn inte täcks.

Demografiska effekter

Befolkningsprognos för vissa grupper vid årets slut

År	2018	2019	2020	2021
Förskolebarn, 0-5 år	1 527	1 552	1 844	1 878
Yngre skolbarn, 6-12 år	1 927	1 966	1 972	1 996
Högstadieelever, 13-15 år	726	718	771	811
Gymnasieelever, 16-18 år	726	748	762	773
Pensionärer, Ålder 65-79 år	4 200	4 233	4 304	4 322
Äldre personer, 80+ år	1 443	1 475	1 506	1 547
Kommunens folkmängd	**22 824**	**23 015**	**23 213**	**23 417**

Den äldre befolkningen, dvs personer som är över 80 år, beräknas öka framöver. Erfarenhetsmässigt vet vi att dessa personer ofta behöver hjälp när sjukdomar och demensproblem uppkommer.

Utmaningar & möjliga lösningar

Överförmyndaren har en lagstadgad skyldighet att utbilda gode män och förvaltare. I syfte att effektivisera utbildas flera nya gode män samtidigt, istället för en och en.

Ett antal utlandsfödda vill ha tolk för att kommunicera med sin gode man. Överförmyndaren överväger att försöka minska användandet av tolk för personer som varit bosatta i landet fem år eller mer och som fått svenskundervisning.

Utveckling och trender

Ett ökande antal personer över 80 år, unga vuxna med diagnoser och missbruksproblem och ensamkommande med diagnoser, som får uppehållstillstånd och som beräknas behöva god man även sedan de blivit myndiga, ställer ökade krav på gode män och förvaltare. Överförmyndaren kommer att få lägga mycket tid och kraft på att hitta gode män som uppfyller dessa krav och att stötta och utbilda dem så att de klarar sina uppdrag.

Investeringar

Inga planerade investeringar.

INVESTERINGAR

Projekt (Program)	Plan 2020	Nytt förslag 2020	Plan 2021	Nytt förslag 2021	Förslag 2022
-	-		-		-
Summa	**-**		**-**		**-**

Driftskonsekvenser

Inga driftskonsekvenser.

Resultatanalys (ekonomi och mål)

RESULTATRÄKNING OCH EKONOMISK ANALYS

Tkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Plan 2020	Nytt förslag 2020	Plan 2021	Nytt förslag 2021	Förslag 2022
Externa intäkter	-	-	-		-		
Interna intäkter	-1	-	-		-		
Summa intäkter	**-1**	**-**	**-**		**-**		
Köp av huvudverk-samhet, bidrag	-	-	-		-		
Personalkostnader	3 210	3 187	3 267		3 354		
Övriga kostnader	187	181	185		192		
Interna kostnader	145	151	155		162		
Summa kostnader	**3 542**	**3 519**	**3 607**		**3 708**		
Resultat	**3 541**	**3 519**	**3 607**		**3 708**		

DRIFTREDOVISNING

Tkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Plan 2020	Nytt förslag 2020	Plan 2021	Nytt förslag 2021	Förslag 2022
Överförmyndare	3 541	3 519	3 607		3 708		
Summa	**3 541**	**3 519**	**3 607**		**3 708**		

MÅLAVSTÄMNING

Perspektiv Hållbart samhälle

MÅL: VÄXANDE SALA

-

MÅL: EN LÅNGSIKTIG HÅLLBAR SOCIAL UTVECKLING

-

MÅL: EN LÅNGSIKTIG MILJÖMÄSSIGT HÅLLBAR UTVECKLING

-

KOMMENTAR: Verksamheten har inga mål och indikatorer för perspektivet.

Nämndens Indikatorer för perspektivet ett Hållbart samhälle

Indikator	Bokslut 2018
-	-

Perspektiv Medborgare

MÅL: NÖJDA MEDBORGARE OCH BRUKARE

Överförmyndarverksamheten har som mål att höja kunskapsnivån hos ställföreträdarna både vad det gäller redovisning och i deras övriga uppdrag som de utför, för att på så sätt underlätta granskningen av årsräkningarna och kvalitetssäkra att ställföreträdarna utför de uppdrag de är ålagda till enligt lag. Från och med den 1 januari 2015 ansvarar överförmyndarverksamheten för att gode män och förvaltare erbjuds den utbildning som behövs. För att uppnå detta ska överförmyndarverksamheten årligen inbjuda till informationsträffar med gode män, förvaltare och förmyndare angående årsredovisningen.

MÅL: GOD SERVICE AV HÖG KVALITET

Arbetet med att utveckla hemsidan ska fortsätta för att man på ett enkelt sätt ska hitta kontaktinformation och baskunskaper om vad överförmyndarens och ställföreträdarnas uppdrag är.

Genom utveckling av den information som ställföreträdarna får när de börjar sina uppdrag och även löpande, ska ställföreträdarnas kompetens höjas. Vidare skall delegationsordningen årligen uppdateras i enlighet med gällande lagstiftning.

MÅL: PÅVERKAN OCH INFLYTANDE FÖR KOMMUNENS MEDBORGARE

-

KOMMENTAR: En av överförmyndarens viktigaste uppgifter är att genomföra snabba och korrekta granskningar av ställföreträdarnas hantering av den ekonomiska förvaltning de utövar över huvudmannens ekonomi. Överförmyndaren granskar även de redogörelser som ställföreträdarna lämnar in och utifrån denna information fastställer överförmyndaren ett så skäligt och korrekt arvode som möjligt.

Nämndens Indikatorer för perspektivet Medborgare

Indikator	Bokslut 2018
Erbjuda gode män och förvaltare den utbildning som behövs. samt inbjuda till informationsträffar med gode män, förvaltare och förmyndare angående årsredovisningen.	
Arbetet med att utveckla hemsidan ska fortsätta.	
Genom utveckling av den information som ställföreträdarna får när de börjar sina uppdrag och även löpande, ska ställföreträdarnas kompetens höjas. Vidare skall delegationsordningen årligen uppdateras i enlighet med gällande lagstiftning.	

Perspektiv Medarbetare

MÅL: TRYGG, SÄKER OCH UTVECKLANDE ARBETSMILJÖ

-

MÅL: DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE FÖR MEDARBETARNA

-

MÅL: TYDLIGT OCH BRA LEDARSKAP

-

KOMMENTAR: Verksamheten har inga mål och indikatorer för perspektivet.

Nämndens Indikatorer för perspektivet Medarbetare

Indikator	Bokslut 2018
-	-

VERKSAMHETSFAKTA/NYCKELTAL

Tkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Plan 2020	Nytt förslag 2020	Plan 2021	Nytt förslag 2021	Förslag 2022
Årsarbetare							
Antal aktiva ärenden							
Redovisnings-skyldiga ärenden							

STRATEGISKT INSPEL 2020
ÖVERFÖRMYNDARE

ANTAGEN § X | XXXX-XX-XX | DIARIENUMMER 2019/431
SALA KOMMUN
Växel: 0224-74 70 00 | E-post: kommun.info@sala.se | Postadress: Box 304, 733 25 Sala

SALA KOMMUN

SALA KOMMUN
Kommunstyrelsens förvaltning
Ink. 2019 -03- 27
Diarienr 2019/431 | Aktbilaga 10

STRATEGISKT INSPEL Budget 2020

Plan 2021-2022

KOMMUNSTYRELSEN

Samhällsbyggnadskontoret

INNEHÅLL

KOMMUNSTYRELSEN/SAMHÄLLSBYGGNADSKONTOR 4
Inledning 4
Miljöarbetet 4
Vandringshinder 4
Visionen och översiktsplanen 5
Åtgärdsvalsstudier 5
Ny trafikstrategi 5
Markföroreningar 6
Flödesmodell för Gruvans vattensystem 6
Stora krav på verksamhetsförändringar 6
Kockbrist 6
Underhållsplaner 6
Kostnads- och kvalitetsjämförelser med andra organisationer 7
Nämndens lokalbehov 7
Investeringsbehov 7
Gatuinvesteringar 7
Parkinvesteringar 7
Investeringar i 7
gruvans vattensystem 7
Fastighetsinvesteringar 8
Driftskonsekvenser kopplade till investeringar 9
Resultatanalys (ekonomi och mål) 9

KOMMUNSTYRELSEN/SAMHÄLLSBYGGNADSKONTOR

Inledning

OMVÄRLDSANALYS

Miljöarbetet

Vi inleder denna omvärldsanalys på en väldig övergripande nivå. Tack vare Parisavtalet har majoriteten av världens länder, inklusive Sverige, åtagit sig att aktivt genomföra åtgärder som bidrar till att den globala uppvärmningen inte får överstiga 2 grader.

Sverige vill vara ett föregångsland i dessa frågor och 2018 trädde en ny klimatlag i kraft som innebär ett nytt ramverk som ska medföra att Sverige år 2045 inte har några nettoutsläpp av växthusgaser. Det finns även ett mål att år 2030 så ska den svenska fordonsflottan vara fossilfri.

Dessa klimatmål kommer att implementeras i Sala om förslaget till ny klimatstrategi antas av Kommunfullmäktige. Sala har sedan tidigare som mål att på sikt bli en fossilfri kommun. Idag ligger ansvaret för klimatstrategin med implementering och uppföljning till stor del inom Samhällsbyggnadskontoret. Strategin kommer att innebära ytterligare arbetsuppgifter för flera av kommunorganisationens enheter.

För att stötta i det här arbetet samt för att öka kapaciteten även kring strategiska vattenfrågor finns ett behov av ytterligare en strateg. Klimatförändringarna kan komma att få stor påverkan på dricksvattenförsörjningen och i en nyligen besvarad enkät från Vattenmyndigheterna syns tydliga tecken på att Sala kommun ligger efter i arbetet med Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram. Åtgärdsprogrammet skall vara genomfört senast december 2019. Det fokuserar på åtta huvudområden och bland dessa finns fyra områden som Samhällsbyggnadskontoret skyndsamt behöver hantera.

Åtgärderna är främst av "planstrategisk" karaktär och innebär dels ett framtagande av en kommunövergripande vattenvårdsplan. Länsstyrelsen i Västmanland kan också komma att förvänta sig ett samarbete i samband med framtagandet av en regional vattenförsörjningsplan som sedan även ska införlivas i den kommunala översiktsplanen.

I vattenmyndigheternas åtgärdsprogram finns ett krav på att ta fram vatten- och avloppsplaner samt att utveckla planer för dagvatten. Sala kommun har idag en vatten- och avloppsplan, men denna är i stort behov av uppdatering. Policy för dagvatten har antagits av kommunfullmäktige, men det återstår att ta fram en handlingsplan för hur det praktiska arbetet ska fortgå.

En god vattenkvalitet är en förutsättning för dricksvattenförsörjning, fiske, vattenbruk, jordbruk, skogsbruk, turism, industri, infrastruktur, friluftsliv, rekreation och regional utveckling. Kommunen har ett ansvar för att tillse att vattendrag och sjöar håller "god status" och för att uppnå detta kan olika vattenvårdande åtgärder komma att bli aktuella de kommande åren. Än så länge finns möjligheter för kommuner att söka finansiering för dessa åtgärder externt, via staten eller EU, exempelvis, men inom en överskådlig framtid ser vi att den möjligheten kommer att försvinna och istället kommer viten krävas av de kommuner som inte följer det av EU fastslagna vattendirektivet.

Sammantaget är det många och tunga uppgifter som ligger framför kommunen som berör vatten och för att klara detta skulle alltså ytterligare en strategisk tjänst behöva tillsättas. Den miljöstrategiska tjänsten skulle förslagsvis innebära ett huvudansvar för strategiska vattenfrågor men även vara ett stöd i det miljöstrategiska arbetet i stort. Under tiden behöver kommunen hitta vägar för effektiv samverkan med åtgärdssamordnaren för Sagån.

Vandringshinder

Inom Sagåns vattenråd har det tagits fram förslag på åtgärder för att förbättra vandringsmöjligheter för fisk i Sagån och Lillån.

I Sala kommuns detaljplaner som berör vattendraget mellan Ekeby damm och Långforsen, har det skisserats på att det under planperioden ska utredas och eventuellt skapas en vandringsmöjlighet utefter vattendraget och därmed binda samman olika stadsnära vandringsstråk.

Planen är att skapa ett projekt som är tänkt att fokusera på att restaurera de ekologiska funktionerna samt bygga bort vandringshinder för fisk i Salas vattendrag inpå och i staden. För det krävs en översiktlig planering och flera parter kommer att involveras. Sala kommun föreslås stå som huvudansvarig och en samordnare av projektet måste utses.

I ett första skede krävs en inventering för att kartlägga var omlöpen ska ligga i dammarna. Därefter krävs ett arbete från planenhetens sida som behöver inkludera åtgärderna i kommunens plantmaterial. För att kunna bygga bort hinder framöver förutsätts även att medel frigörs under en femårsperiod för det fortlöpande arbetet.

Projektet beräknas sträcka sig över en femårsperiod och kommunen har löpande en möjlighet att söka delfinansiering till de olika åtgärderna. Resterande del av kostnaden måste avsättas från kommunen.

Visionen och översiktsplanen

Visionen för Sala kommun: "År 2024 har Sala kommun passerat 25 000 invånare och är ett långsiktigt hållbart samhälle med livskraft och god livskvalitet i hela kommunen". Samhällsbyggnadskontoret arbetar aktivt med att förverkliga visionen. Det görs bland annat genom att ta fram detaljplaner för att skapa platser för framtida etableringar och nya bostadsområden. Utmaningen som kontoret har haft under de senaste åren är att gå från verksamheter som tidigare hanterat drift, underhåll och förvaltning till ett kontor som jobbar med en framåtriktad utveckling för hela Sala. Detta har även ställt krav på nya kompetenser inom Plan och Utveckling-, Fastighet- och Samhällstekniska enheterna och alla dessa enheter påverkas av den upphettade byggbranschen. Det är idag mycket svårt att rekrytera kompetenta medarbetare, med rätt utbildning, med erfarenhet och framför allt som har "rimliga" löneanspråk.

Trots dessa utmaningar har Sala en positiv befolkningsökning sedan flera år tillbaka. För att denna trend ska fortsätta krävs nya detaljplaner, nya kommunala tomter för villor och flerfamiljshus – inte bara i Sala tätort – utan även i de andra tätorterna. För att dessa områden ska vara attraktiva, konkurrenskraftiga och hållbara krävs ett ännu närmare samarbete mellan flera kontor och flera olika kompetenser inom kommuner.

En viktig pusselbit i detta framåtriktade arbete är arbetet med översiktsplanen som startas upp under våren 2019. Parallellt med översiktsplanen kommer även ett antal detaljplaner genomföras så att byggandet av nya bostäder och verksamhetslokaler kan komma till stånd så att vi lever upp till vårt bostadsförsörjningsprogram samt att vi skapar förutsättningar och möjlighet för företag som vill växa eller etablera sig i Sala

I det arbete som kontoret idag genomför med att parallellt jobba med ett större antal detaljplaner påverkas inte bara Plan- och Utvecklingsenheten – utan även Bygg- och Miljökontoret, Näringslivskontoret samt Samhällstekniska enheten som tillför kompetenser inom trafik, VA, gata, park, med mera. För att bibehålla tempot fortsättningsvis krävs utökade resurser även för Samhällstekniska enheten.

Åtgärdsvalsstudier

En annan stor fråga för att Sala även i framtiden ska ha en positiv befolkningsökning är arbetet med Trafikverket och åtgärdsvalsstudien. För att detta arbete ska kunna fortgå måste kommunen möta upp mot Trafikverket på ett professionellt plan och då krävs personella resurser och strategier om hur Sala ser på dessa frågor. Kommunen har idag ingen utsedd person som är "infrastrukturansvarig", utan detta hanteras genom ett samarbete mellan flera enheter. Det finns ett behov av att tillsätta en sådan tjänst.

Åtgärdsvalsstudierna omfattar flera järnvägskorsningar, plankorsningar och planfri korsning för fordonstrafik samt för gående och cyklister. Kostnader gällande planskild korsning vid Strömsbacka är fortfarande oklar och likaså dess byggtid. Detta behöver utredas vidare. Trafikverket kommer att påbörja en funktionsutredning gällande järnvägen i Sala under våren år 2019. Oavsett vad funktionsutredningen resulterar i är Trafikverket övertygade om att planskildheten kommer att behöva lyftas in i nationell plan.

Ny trafikstrategi

För att få bättre strategisk planering för trafikverksamheten behövs även en förnyad trafikstrategi. Trafikstrategin skulle möjliggöra bättre planering av mark inklusive exploatering, detaljplanearbete och bygglov. Men även vara planeringsverktyg för fortsatt arbete för det hållbara resandet och vägleda val av dominerande trafikslag samt underlag för parkeringsriktlinje.

En trafikplan för hela Sala där kommunen ser över våra flöden kopplade till översiktsplanen gällande vägar, gator, järnväg och bebyggelse bör tas fram. Önskvärt är att skapa bilfria stråk där framförallt barn och ungdomar kan röra sig tryggt och säkert.

Ökat behov av att förändra skolmiljöer och fastigheter för skolverksamhet har och kommer att få till följd en ökad arbetsbelastning för Trafikingenjören. Resurser behöver ökas för att bibehålla kompetensen för att säkerställa säkra, tillgängliga lösningar för dessa projekt. Det vill säga en utökning i ram krävs. Dessa, likt andra detaljplaneprojekt, kräver alltid en närvaro och även i tidigt skede, av trafikkompetens. Ett krav på närvaro som sedan 2016 har ökat drastiskt i och med framtagande av fler detaljplaner och där Trafikverksamheten har mycket svårt att räcka till.

Markföroreningar

Inom Sala tätort finns förhöjda metallhalter i marken till följd av den gruvdrift som en gång grundlade staden. Kommunens roll som huvudman i detta innebär ett verksamhetsansvar och ett projektledarskap som stäcker sig många år framöver.

Markföroreningar och i synnerhet saneringen av markföroreningar påverkar nybyggnationer och nya exploateringar inom väg, park och fastighet. Samtliga kostnader för att sanera dessa markföroreningar belastar idag driften – inte investeringsprojektet. Detta blir extremt påtagligt vid nybyggnation av exempelvis Vallaskolan där marken på den befintliga skolgården kommer att behöva saneras för att bygga en ny skola och en ny skolgård. Dessa kostnader kommer att uppgå till mångmiljonbelopp. På sikt bör kommunen formulera en strategi för en mer hållbar och samhällsekonomiskt försvarbar hantering av markföroreningsproblematiken. Vafab Miljö har i sitt förslag till ny avfallsplan som mål att senast 2022 ta fram en masshanteringsstrategi för kommunalförbundet. Sala bör vara en aktiv part i den samverkansprocessen och tidigt lyfta den för Sala specifika grundproblematiken.

I december 2018 beviljades Sala kommun anslag för mark- och vattensaneringar kring Sala silvergruva till en totalkostnad av 150 miljoner kronor. Projektet syftar bland annat till att minimera risker för besökare i området samt att minska belastningar av metaller till Prånån och kommer pågår i 10 år.

Flödesmodell för Gruvans vattensystem

I detta strategiska inspel har klimatet berörts initialt och även om det på kort sikt inte har kunnat uppmätas stora förändringar i klimatet är detta något som måste beaktas för framtiden. Vi kommer att få större variationer i klimatet och detta gör att flödesmodellen för Gruvans vattensystem har uppdaterats. Resultatet visar på att dammsäkerheten behöver ökas för vattensystemet. Risken för extrema flöden innebär behov av anpassningar där vattnet kan ledas till områden där skadan blir så liten som möjligt. Ytterligare åtgärd som kommer vidtas under de närmaste åren är utökad flödesmätning för kontinuerlig övervakning.

Stora krav på verksamhetsförändringar

Fastighetsenheten möter stora krav på de lokaler som finns i dag när det gäller planlösningar, ventilation och så vidare. Med en ökad folkmängd finns behovet av fler lokaler för idrott och kultur, vård och omsorg samt skola. Det finns ett eftersatt underhåll i flera av kommunens fastigheter. Långsiktiga underhållsplaner tillsammans med en långsiktig lokalplanering löser många problem. Men det behövs flera projektledare för att kunna verkställa beställda projekt. Kontoret har under de senaste åren haft mycket svårt att möta de lönekrav som ställts av de kandidater som kommit långt i rekryteringsprocesserna.

Flera kök inom Måltidsenheten har behov av upprustning och utbyggnad och arbete med detta pågår. Det är i dagsläget oklart hur detta kommer att påverka våra kostnader för lokaler men det kommer troligtvis att innebära ökade kostnader för lokal- och utrustning. Utöver detta påverkas även Måltidsenheten av flytten av Åkraskolan till moduler, vilket innebär bemanning och hyreskostnad för ytterligare ett kök. Med anledning av detta kommer måltidspriset troligtvis att öka under de närmaste åren.

Kockbrist

Måltidsenheten sysselsätter idag strax över 60 personer. Därtill finns ett 15-tal vikarier som täcker upp i köken vid lång- och korttidsfrånvaro. Medelåldern bland de anställda är relativt hög och under de närmaste 5 åren kommer 15 % av medarbetarna att ha uppnått pensionsålder. En stor utmaning för Måltidsenheten är att rekrytera utbildade och erfarna kockar i den utsträckning som kommer att krävas. En möjlig konsekvens av den kockbrist som råder är att lönenivån kommer att höjas på grund av ökad konkurrens.

Underhållsplaner

Avsaknaden av underhållsplaner inom Gata, Fastighet och VA har påtalats av revisorerna samt PWC vid ett flertal tillfällen. Det är av yttersta vikt att dessa tas fram och presenteras för den beslutsfattande nivån för att bilden av det eftersatta underhållsbehovet ska bli tydligt. Under de närmaste åren måste arbetet påbörjas med besiktning av status på framförallt VA-nätet, gator och broar i kommunen på ett likartat och tydligt sätt. Beställning av upphandling för inventering av gatu-, cykel- och gångbanenätet gjordes redan 2016 men har ännu inte resulterat i något avtal.

Kostnads- och kvalitetsjämförelser med andra organisationer

Kontoret har en bred verksamhet med allt från Gata/Park, Fastighet till måltidsverksamhet, från centralförråd/verkstad till VA och från daglig drift till stora investeringar. Idag genomförs många aktiviteter och jämförelser för att säkerställa att kontoret utför ett konkurrenskraftigt och effektivt jobb. Ett arbete som behöver förbättras ytterligare. Kontoret planerar under kommande år att påbörja ett arbete med att jämföra kontorets verksamheter med andra kommuner genom användandet av nationella nyckeltal och nätverksträffar. Detta kommer att genomföras dels genom att jämföra Sala kommun med Kommun- och Landstingsdatabasen (KOLADA), Kritik på teknik samt jämförelse inom Kommunens Kvalitet i Korthet (KKiK).

INVESTERINGAR

Nämndens lokalbehov

Gata/Parks lokaler på Centralförrådet har ett stort behov av renovering samt ombyggnation av kontorsutrymmen och personalutrymmen för att kunna hantera den förändrade personalstyrkan. Denna förändring består i att fördelningen mellan man/kvinna har utjämnats från att förr vara 80 % /20 % till att idag vara 50 % /50 %. Det medför att anpassningar behöver göras avseende antalet duschar samt storleken på omklädningsrummen.

Det finns även från Teknisk services håll ett behov att förändra de lokaler som idag finns på Centralförrådet, så att en effektiv hantering för tvätt och service av fordon och maskiner kan skapas.

Investeringsbehov

Gatuinvesteringar

Trafikverket gör åtgärdsvalstudier och utredningar som omfattar resecentrum, järnvägskorsningar och planfria korsningar för fordonstrafik samt för gående och cyklister. Att möta upp i organisationen och för genomförande av eventuella konsekvenser av detta arbete är av stor vikt. Arbete pågår även för att hitta former av samfinansiering för projekten, men det är oerhört viktigt för projekten att medel för dessa investeringar godkänns i Strategisk plan.

Flera viktiga infrastruktursatsningar i regionalt och lokalt gång- och cykelnät kommer göras under perioden. Det pågår utredningsarbete för att förbinda Sala med Kumla-Ransta samt för att förbinda Sala med Heby.

Under 2019 kommer byggnation av tre statligt medfinansierade gång- och cykelstråk i Sala genomföras. Kommande ansökningar om statlig medfinansiering för trafiksäkerhetshöjande åtgärder på det lokala trafiknätet kommer att jobbas vidare med. Två förslag på ansökan finns, dels ny gång- och cykelväg längs Kärrbäcksbovägen och dels ett cykelgarage vid Sala resecentrum.

Under de kommande åren kommer i samband med antagna detaljplaner gatuarbeten genomföras kring Västmanlands sjukhus, kring kvarteret Löparen, Ängshagen med mera.

Genomförande av pågående detaljplaner såsom pendlarparkeringen i Ransta, Gillet, Evelund, Norrmalm, Östaberg, Mamre, Skuggan och Bältarhagen planeras inom de närmaste åren.

Parkinvesteringar

Satsning på upprustning av parkrum kommer att genomföras för att värna om folkhälsan, rekreation och öka stadens attraktivitet. Detta går i linje med att förstärka kommunen som attraktiv boendemiljö, som turistmål och för att jobba mot den gemensamma visionen att kommunen år 2024 ska ha passerat 25 000 invånare.

Genomförande av detaljplaner såsom Ängshagen och Östra kvarteren är i fokus de kommande åren. Dagvatten ses som en resurs och leds till regnbäddar, fuktstråk, dammar och träd i gatumiljön. Grönskan och marken renar, fördröjer och drar nytta av vattnet.

Under de närmsta åren skulle en utredning om upprustning av Stora torget behöva genomföras. Torget har kulturhistoriskt värde men behöver leva upp till moderna krav på t.ex. tillgänglighet.

Investeringar i gruvans vattensystem

En uppdatering av flödesmodellen inom "Gruvan vattensystem" förväntas leda till krav på åtgärder. Detta för att möjliggöra breddning av vatten i situationer där flödena är så höga att vattenmängderna inte kan avbördas i befintliga utskov.

Då investeringsbehov finns för flera dammar, är arbeten prioriterade utifrån riskperspektivet samt med hänsyn taget till handläggningstider för de tillståndsprocesser som kommer att fodras. Konsekvensutredningarnas utfall kommer också att generera krav på att genomföra åtgärder.

Åtgärder som föreslås genomföras kommer sannolikt att vara tillståndspliktiga, vilket förutsätter en miljödomsprocess syftande till lagligförklaring, vilket är tid- och resurskrävande. Det föreligger ett behov av juridiskt sakkunnig för upprättande av handlingar samt bemötande av yttranden. Vidare innefattas upprättande av en teknisk beskrivning av dammarna med erforderliga ritningar, upprättande av en miljökonsekvensbeskrivning, genomgång och redovisning av eventuella avtal. Finansiering ska kommunen stå för då kommunen är ägare av dammsystemet.

Fastighetsinvesteringar

Behovet av omvårdnadsplatser ökar i kommunen. Det gäller korttidsboenden, vård- och omsorgsboenden, men det finns även stora behov av boenden för integration, LSS och lägenheter med boendestöd. För Fastighetsenheten är detta en stor utmaning att dels hitta boenden hos externa hyresvärdar, men även att organisera förvaltarsidan för mer arbete med besiktningar, hyresjuridiska frågor med mera.

Vård- och omsorgskontoret har behov av lokaler med inriktning på kontorsarbete, men även för daglig verksamhet. En lokalplan bör tas fram för delvis kortsiktiga akuta lösningar, men framförallt för ett långsiktigt och hållbart lokalutnyttjande.

För att säkerställa tillräckligt antal platser bör planering för ytterligare ett äldreboende om 80 platser snarast påbörjas för att kunna tas i bruk 2020. Detta möjliggör även att platser i nuvarande boenden kan omvandlas till seniorboende eller s.k. mellanboende, något som regeringen föreslår i en lagrådsremiss.[1]

För Kultur-och fritidskontoret del finns behovet av ny simhall då den befintliga har stora renoveringsbehov. Kontoret vill även vidareutveckla kvarteret Täljstenen genom ombyggnad och en tillgänglighetsanpassning av de ytor som ligger direkt över ungdomslokalen, samt en översyn av Aguélimuseets lokaler.

Stora om-, till- och nybyggnationer pågår inom Barn- och utbildningskontorets lokalbestånd. Enheten har fått utredningsuppdrag att se över lokalbehovet för Möklinta skola och förskola, Ängshagensskolan, Ösby naturbruksgymnasium och Varmsätra skolan. Eventuellt kan det behöva göras tillbyggnader men i första hand skall befintliga lokaler utnyttjas på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

Vid Vallaskolan byggs nu en F-6 skola för c:a 450 elever som kommer att stå klar till vårterminen 2020. För tillfället utreds även Åkraskolans framtid och resultatet av denna utredning kommer beslutas om under våren 2019.

Plan- och utvecklingsinvesteringar

Plan- och utvecklingsenheten kommer under 2019 och 2020 förvärva industrifastigheter på Norrmalm för att kontrollera marken och detaljplanera området så att en omfattande stadsomvandling kan genomföras under 2023-2030.

INVESTERINGAR

Projekt (Program)	Plan 2020	Nytt förslag 2020	Förslag 2021	Nytt förslag 2021	Förslag 2022
Gatuprogram	17 200	16 250	18 450	14 100	16 950
Parkprogram	6 300	8 800	14 100	9 300	10 200
Kontorsledningsprogram	0	0	0	0	0
Teknisk service - program	50	50	200	200	0
Måltidsprogram	0	0	0	0	0
Kart- mätprogram	100	300	0	300	300
Gruvans vattensystemsprogram	4 750	4 900	2 500	4 600	4 100
Lokalprogram	164 500	164 500	193 500	193 500	158 500
Plan- och utvecklingsprogram	13 000	12 700	0	0	-10 000
Summa	**205900**	**207 500**	**228 750**	**222 000**	**169000**

Driftskonsekvenser kopplade till investeringar

Driftkonsekvenserna för alla investeringar är stora. I praktiken innebär det att Samhällsbyggnadskontoret betalar för räntor och amorteringar (kapitaltjänst) till Ekonomikontoret för genomförda investeringar. För Fastighetsenhetens del så kommer denna ökade driftskostnad att debiteras ut till hyresgästerna genom hyran. För Gata/Park och "Gruvans vattensystem" kommer den ökade driftskostnaden att innebära neddragning av något annat inom driften om inte medel tillskjuts till detta. Tidigare fick Gata/Park och verksamheten "Gruvans vattensystem" kompensation för dessa ökade kostnader – något som inte längre utgår.

En farhåga är också att Fastighetsenhetens driftskostnader kommer att öka så pass kraftigt och i sådan omfattning att detta inte längre ryms inom ramen för uttagna hyror. Detta på grund av utrangering i samband med ombyggnationer, kommande rivningar av fastigheter och planerat underhåll i kommersiella fastigheter.

För investeringar som rör parkmiljö eller gatuutbyggnad finns även andra utmaningar. Här är det inte bara avsaknaden av kompensationen för kapitaltjänsten som är viktig. Om investeringar görs i dessa krävs även driftsmedel för dessa efter att investeringen är genomförd.

Ekonomisk kompensation för kapitaltjänstkostnader krävs för Gruvans vattensystem, då plan för driftbudget inte klarar att säkerställa för de åtgärder som krävs för säkerhetsarbete för Gruvans Vattensystem. De närmsta åren krävs dessutom juridisk rådgivning inför en lagligförklaring, något som äskas medel för.

Resultatanalys (ekonomi och mål)

Driftkonsekvenser

Merparten av Fastighetsenhetens kostnadsökningar för 2020 är hänförliga till Åkraskolan och de åtgärder som behöver beslutas politiskt under våren 2019. Kostnader för utrangeringen är 17 Mkr och beroende på vilket alternativ för skolans framtid som beslutas följer kostnader för rivning.

RESULTATRÄKNING OCH EKONOMISK ANALYS

Tkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Plan 2020	Nytt förslag 2020	Plan 2021	Nytt förslag 2021	Förslag 2022
Externa intäkter	-40 220	-33 727	-34475		-35539		-36452
Interna intäkter	-294 800	-305 028	-311796		-321477		-329739
Summa intäkter	**-335 020**	**-338 755**	**-346271**		**-357016**		**-366191**
Köp av huvudverksamhet, bidrag	42 987	35292	36077		37217		38173
Personalkostnader	59 406	61926	63302		65282		66960
Övriga kostnader	215 069	225694	230657		237864		243977
Interna kostnader	107 384	105503	107845		111215		114073
Summa kostnader	**424 846**	**428415**	**437881**		**451578**		**463183**
Resultat	**89 825**	**89660**	**91610**		**94562**		**96992**

DRIFTREDOVISNING

Tkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Plan 2020	Nytt förslag 2020	Plan 2021	Nytt förslag 2021	Förslag 2022
Kontorsledning	2 389	0	0		0		0
Plan- och utvecklingsenhet	49 847	50900	52020		53728		55109

Gataparkenheten	28 226	28000	28615	29550	30310
Kartmät	3 639	3460	3525	3647	3740
Fastighetsenheten	1 602	0	0	0	0
Teknisk service	182	300	305	325	333
Samhällstekniska enheten	4 919	6000	6145	6312	6475
Måltidsenheten	-979	1000	1000	1000	1025
Resultat	**89 825**	**89660**	**91610**	**94562**	**96992**

MÅLAVSTÄMNING

Perspektiv Hållbart samhälle

MÅL: VÄXANDE SALA

-

MÅL: EN LÅNGSIKTIG HÅLLBAR SOCIAL UTVECKLING

-

MÅL: EN LÅNGSIKTIG MILJÖMÄSSIGT HÅLLBAR UTVECKLING

-

Nämndens Indikatorer för perspektivet ett Hållbart samhälle

Indikator	Bokslut 2018
Invånare totalt, antal	22 816
Bostäder som har planlagts under två senaste åren, antal/ 1000 inv	
Miljöbilar av personbilar och lätta lastbilar, %	54,4
Matsvinn	-
Andelen inköpta svenska livsmedel	35,2 %
Koldioxidekvivalenter per kg inköpta livsmedel	2,3
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet under hela året enligt Eko-matcentrum, %	

Perspektiv Medborgare

MÅL: NÖJDA MEDBORGARE OCH BRUKARE

-

MÅL: GOD SERVICE AV HÖG KVALITET

-

MÅL: PÅVERKAN OCH INFLYTANDE FÖR KOMMUNENS MEDBORGARE

-

Nämndens Indikatorer för perspektivet Medborgare

Indikator	Bokslut 2018
Nöjd Medborgar-index – Gator och vägar	57
Kostnad andelen inköpta råvaror	29,8 kr/kg
Informationsindex för kommunens webbplats - Gator, vägar och miljö	

Perspektiv Medarbetare

MÅL: TRYGG, SÄKER OCH UTVECKLANDE ARBETSMILJÖ

-

MÅL: DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE FÖR MEDARBETARNA

-

MÅL: TYDLIGT OCH BRA LEDARSKAP

-

Nämndens Indikatorer för perspektivet Medarbetare

Indikator	Bokslut 2018
Sjukstatistik	

VERKSAMHETSFAKTA/NYCKELTAL

Antal	Bokslut 2018	Budget 2019	Plan 2020	Nytt förslag 2020	Plan 2021	Nytt förslag 2021	Förslag 2022
Kostnad parker, kr/inv		530	515		500		485
Antal resor med kollektivtrafik (buss), tusental	443	450	450		440		430
Standardkostnad kollektivtrafik, kr/inv	1 026	1 050	1 050		1 000		1 000
Kostnad för måltider i kommunal grund-skola åk 1-9, kr/elev		9 000	8 900		8 800		8 700
Kostnad för måltider i kommunal gymnasieskola, kr/elev		4 900	4 800		4 700		4 600
Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, %		60	100		100		100
Kommunägda lokalytor, kvadrat m	166 400	166 400	166 400		166 400		166 400
Inhyrd lokalyta, kvadrat m	22 500	22 500	22 500		22 500		22 500
Kostnad för lokaler i kommunal grundskola åk 1-9, kr/elev		21 000	21 000		21 000		21 000
Kostnad lokaler kommunal förskoleklass, kr/elev		11 500	11 500		11 500		11 500
Kostnader för lokaler i kommunal gymnasieskola, kr/elev		25 000	25 000		25 000		25 000

STRATEGISKT INSPEL 2020
KOMMUNSTYRELSEN/SAMHÄLLSBYGGNADSKONTORET

ANTAGEN § X | XXXX-XX-XX | DIARIENUMMER 2019/431
SALA KOMMUN
Växel: 0224-74 70 00 | E-post: kommun.info@sala.se | Postadress: Box 304, 733 25 Sala

SALA KOMMUN

SALA KOMMUN

SALA KOMMUN
Kommunstyrelsens förvaltning
Ink. 2019 -03- 27
Diarienr 2019/431 Aktbilaga 11

STRATEGISKT INSPEL Budget 2020

Plan 2021-2022

KOMMUNSTYRELSEN

VA Samhällsbyggnadskontoret

INNEHÅLL

kommunstyrelsen/VA samhällsbyggnadskontoret 4

Omvärldsanalys 4

Investeringar 6

Resultatanalys (ekonomi och mål) 7

KOMMUNSTYRELSEN/VA SAMHÄLLSBYGGNADSKONTORET

Omvärldsanalys

Statens uppdrag och förändringar i dessa

Åtgärder inom ramen för Vattendirektivet ska av kommunen vara genomförda senast december 2019. Kommunen måste planera för åtgärder och deras genomförande, t.ex. genom arbete för skydd av nuvarande och framtida dricksvattenförsörjning. Knapp tid återstår till förfogande för att klara de åtgärder som åligger Kommunen, vilket medför ett behov av att intensifiera arbetet. För att detta ska vara möjligt behöver personella resurser avsättas och mandat fördelas inom och utanför Samhällsbyggnadskontoret.

EU:s ramdirektiv ställer krav på att alla våra vatten ska uppnå s k ''God status''. Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram syftar till att visa vilka åtgärder som ska genomföras för att upp nå kvalitetskravet "God status". För kommunens del kan det komma att innebära krav på rening av dagvatten innan utsläpp till recipient, åtgärder i avloppsledningsnätet för att minska bräddning och läckage samt åtgärder i reningsverken för att öka reningsgraden. Hur stor del av finansieringen som Skattekollektivet respektive VA-kollektivet ska stå för är idag okänt.

Som ett led till EU:s ramdirekt för "God Status" kan det i framtiden bli krav på rening av läkemedel vid Kommunens reningsverk. En grundlig undersökning för att ta reda på förutsättningar som finns för att modifiera befintligt anläggning för att rena bort läkemedel bör startas under de kommande åren.

Naturvårdsverkets har under 2018 arbetat fram en vägledning till föreskrift NFS 2016:6, som kommer under 2019. Sannolikt kommer det krävas uppgraderingar av vissa pumpstationer med flödesmätare.

Arbete med Livsmedelsverkets föreskrift LIVSFS 2008:13 gällande att säkerställa skalskyddet på vattenverksanläggningarna samt vattenledningsnätet kommer att pågå under de närmsta åren. Beroende på viljeinriktning i Sala kommun samt hotbild, kan vissa anläggningar bli skyddsobjekt, där högre krav kommer ställas på skalskyddet med ett ökat investeringsbehov som följd.

SHE har ansökt och blivit beviljade klimatpengar, för att tillvarata Sala avloppsreningsverks biogas och uppgradera till fordons gas. Projektering kommer pågå under 2019 och byggnation av uppgraderingsanläggning kommer ske 2020, viss påverkan av ombyggnationen kan leda till investeringsbehov för Sala avloppsreningsverk.

Länsstyrelsen arbetar med att ta fram en Regional vattenförsörjningsplan för Västmanlands län. Planen ska avse allmän vattenförsörjning och peka ut vattenresurser viktiga för vattenförsörjning samt avhandla vattenskyddsområden och klimatanpassning.

Demografiska effekter

För att Salas kommuninvånarantal ska ha möjlighet att växa finns behov av nya detaljplaner, tomter och områden för exploatering. Detta är ett omfattande arbete i Sala kommun både internt och externt och ställer höga krav på VA-kollektivet, varför en revidering av kommunens VA-plan är nödvändig för en gemensam prioritering av exploateringsområden samt en god planering för framtiden. VA-planen ska även användas i arbetet med reviderad Översiktsplan.

Flertalet detaljplaner och utvecklingsområden påverkar resurser och kostnader för utförande som investering och i driftbudget för VA-kollektivet.

Utmaningar & möjliga lösningar

I och med en viljeinriktning att öka antal invånare i Sala kommun ställs VA-kollektivet inför stora utmaningar under de kommande åren både i form av personella och ekonomiska resurser.

En kritisk resurs för VA-kollektivet är upphandlingsresurser, för den dagliga driften samt utredningar, projekteringar och utförande av investeringsprojekt.

Behovet av utredningsarbete för VA-kollektivet kommer öka med ökat antal detaljplaner. Även om en detaljplan i sig är ett begränsat område, krävs utredning på befintliga ledningar dess status samt kapacitet. Kraven på omhändertagande av större flöden kommer att bli högre än tidigare. På grund av detta och ett ökat behov av dricksvatten för nya områden kan göra det nödvändigt att dimensionera upp befintlig ledningskapacitet för att möjliggöra en exploatering. Detta innebär ökade drift- och investeringskostnader. För att klara planerad expansionstakt kommer externa resurser att krävas både för projektering och utförande. Utredning av kapaciteter och befintligt nät bör göras med interna resurser.

Dagens renings- och vattenverk klarar ökad befolkning upp till ett tröskelvärde, därefter behöver kapacitet byggas till. Arbete pågår med att utreda och effektivisera reningsprocesser på Sala avloppsreningsverk samt framtagande av investeringsbehov för framtiden och för att klara reningskrav utifrån beviljat tillstånd och NFS 2016:6.
Grundvattentillgången har under året diskuterats på nationell nivå och så även i Sala. En tydlig trend visar att grundvattennivåerna för Sala kommun är sjunkande och visar de lägsta nivåer sedan mätning infördes i början av 70-talet. En strategi för att hantera detta behöver beslutas under de närmaste åren. En möjlig lösning är att införa och revidera vattenskyddsområden samt ser över möjligheten till reservvattentäkt. Samtidigt behöver VA-kollektivet arbeta aktiv med att lokalisera vattenläckor med befintliga fasta flödesmätare, som behöver integreras i befintligt övervakningssystem, och för att aktivt kunna styra förnyelse av vattenledningar.

När staden växter ökar också andelen hårdgjorda ytor vilket ökar mängden dagvatten som ska hanteras. Förväntade förändringar i klimatet innebär också mer nederbörd och kraftigare regn. Detta kräver nya innovativa lösningar då befintligt dagvattennät inte är dimensionerat för detta. Finns möjlighet bör dagvatten hanteras lokalt med både fördröjande och renande metoder. Kommunen behöver också förebygga dessa översvämningsrisker genom en aktiv planering med bra underlag i Översiktsplanen samt för enskilda detaljplaner samt se till att vattnet i händelse av extrem nederbörd leds till de områden där det gör minst skada. För att underlätta arbetet finns behov av en politiskt förankrad Dagvattenplan.

Som ett led i att ta fram underhållsplaner och underhållsstrategier för vatten- och avloppsreningsverk bör vi investera i ett underhållsystem. Systemet skapar förutsättningar för både en aktiv planering av underhållsåtgärder och att säkerställa att planerat underhåll utförs. Detta är ett nödvändigt verktyg både för dagligt och strategiskt arbete.

Delar av Salas kommuns vatten- och spilledningar sträcker sig så långt tillbaka som 1904 och utbytestakten är idag cirka 0,5 till 1 procent per år vilket gör att vi bygger upp en underhållsskuld på nätet. Sala kommuns spillvattennät har stora problem med inläckande dagvatten på grund av t.ex. dålig ledningsstatus och felkopplade ytor som tak och dräneringar. Under kommande år kommer fler fasta flödesmätare på spillvattenledningarna installeras för analyser i utredningsarbetet. Behov finns att under de närmaste åren byta de befintliga nedbördsmätarna i kommunen samt utöka med fler och integrera i befintligt övervakningssystem.

En större systemutredning behöver initieras för Skuggan/Banelund och överföring mellan Sala och Broddbo, dels för att utreda nyanslutningar med kapacitetsbehov samt reinvesteringar på befintliga VA-ledningar. Mellan Sala och Broddbo finns en sjöförlagd tryckavloppsledning som kommer behöva utredas vidare för reinvestering samt teknisk möjlighet till anslutningar utanför verksamhetsområdet. Idag finns inte den möjligheten.

Skalskyddsarbetet kommer att påverkas i omfattning, hantering och investering beroende på beslut från Sala kommun om vissa anläggningar blir skyddsobjekt. Dialog har förts med Räddningstjänsten för låsning av brandposter på vattenledningsnätet, men innan det kan genomföras finns behov av investering av vattenkiosk dit medborgare och entreprenörer kan hänvisas för dricksvatten. Arbetet kommer fortgå under de närmaste åren.

Informationssatsningar kommer att krävas under de kommande åren till VA-kollektivets kunder för uppdatering av telefon- eller mobilnummer till nyttjandet av kommunikationstjänsten UMS. Det innebär t.ex. att det vid en akut störning finns möjligheten för abonnenten att få information via sms eller talmeddelande.

Flera större utredningar och stora investeringsbehov genererar ökade kapitaltjänstkostnader och driftskostnader, något som osannolikt ryms inom nuvarande VA-taxa. Arbete pågår med att utvärdera befintlig VA-taxa för en revidering 2020 då eget kapital är förbrukat.

Utveckling och trender

Investeringar

VA-PROGRAMMET

Investeringsmedel kommer krävas under de närmaste åren för ett förbättrat skalskydd på vattenanläggningar. Vissa vattenverk kommer kräva större investeringsmedel för staket, kameraövervakning m.m. och på vattenledningsnätet med låsning av brandposter och etablering av vattenkiosker, i första hand i Sala, men sedan även kringliggande tätorter. Kostnaderna är i dagsläget dock något okända och kommer behöva utredas vidare i detalj samt invänta viljeinriktning i Sala kommun för beslut om att vissa anläggningar kan bli skyddsobjekt.

I Viggbo och Nötmarken kommer byte av pumpar samt överbyggnad för grundvattentäkter genomföras för att säkerställa drift, arbetsmiljö och skalskydd.

Flertalet detaljplaner och utvecklingsområden påverkar resurser och kostnader för utförande som investering och i driftbudget för VA-kollektivet.

Reinvesteringar ledningsnät

Stationära flödesmätare självfall spillvattenledningar kommer behöva installeras under perioden samt integreras i befintligt övervakningssystem.

Befintliga regnmätare kommer behöva bytas ut under perioden för att kunna genomföra analyser på spillvattenledningsnätet med problem på inläckage.

För att få bättre kontroll på vattenläckor kommer befintliga flödesmätare integreras i befintligt övervakningssystem samt utöka med fler flödesmätare där behov finns.

Behov finns att höja säkerheten för dricksvattenförsörjningen. En möjlig lösning är att införa och revidera vattenskyddsområden samt ser över möjligheten till reservvattentäkt. En annan möjlig lösning är kostnads- och resurskrävande investeringar i överföringsledningar och avveckling av tillhörande vattenverk. Utredning krävs innan slutligt beslut för vilket alternativ som är mest kostnadseffektivt och säkert.

Vattenverken behöver byta UV-ljusanläggningar under de närmaste åren för att säkerställa dricksvattenkvalitén.

För bättre kontroll på mängden pumpat spillvatten från varje APU krävs installation av flödesmätare. Detta bör ges utrymme för i investeringsplanen.

Hedåkers reningsverk har behov att byta filteranläggning under perioden.

Sala avloppsreningsverk kommer att ha behov av betongutredningar och investeringsåtgärder där efter.

INVESTERINGAR

Projekt (Program)	Plan 2020	Nytt förslag 2020	Plan 2021	Nytt förslag 2021	Förslag 2022
VA-program	25 800	16 330	20 600	15 280	11 000
Summa	**25 800**	**16 330**	**20 600**	**15 280**	**11 000**

Driftskonsekvenser

Med anledning av RKS:s direktiv klassas inte kostnader för sanering av marken som investering, utan ska belasta driftbudgetar. Detta medför, med Salas historik, att ökade driftmedel måste anslås för att möjliggöra framtida investeringar på allmän platsmark. Att sanera marken ihop med dessa arbeten är lagkrav som inte kan frångås. Att kunna ta fram exakta uppskattningar för perioden går inte, varför schablonmässiga ersättningar för driften äskas utifrån typ av projekt. Ex. finns kostnadsberäkning på 650 tkr för sanering av mark för att anlägga aktivitetspark på Åkra.

Resultatanalys

RESULTATRÄKNING OCH EKONOMISK ANALYS

Tkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Plan 2020	Nytt förslag 2020	Plan 2021	Nytt förslag 2021	Förslag 2022
Externa intäkter	-28 259	-25 785	-24399	-24399	-24399	-24399	-24399
Interna intäkter	-1 967	-4 340	-7661	-7661	-7661	-7661	-7661
Summa intäkter	**-30 226**	**-30 125**	**-32060**	**-32060**	**-32060**	**-32060**	**-32060**
Köp av huvud-verksamhet, bi-drag	2 314	2670	10	10	10	10	10
Personalkostna-der	6 844	7625	9792	9792	9792	9792	9792
Övriga kostna-der	12 292	11 541	17369	17369	17369	17369	17369
Interna kostna-der	8 776	8289	4889	4889	4889	4889	4889
Summa kostna-der	**30 226**	**30125**	**32060**	**32060**	**32060**	**32060**	**32060**
Resultat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

DRIFTREDOVISNING

Behov av ekonomiska medel för utredningsarbete och personella resurser behövs fortfarande, för förverkligande av Visionen och för att kunna representera VA behovet i detaljplaneskeden.

Flera större utredningar och stora investeringsbehov genererar ökade kapitaltjänstkostnader och driftskostnader, något som inte inryms i nuvarande VA-taxa. Arbete pågår med att utvärdera befintlig VA-taxa för en revidering 2020 då eget kapital förbrukas under 2019.

Tkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Plan 2020	Nytt förslag 2020	Plan 2021	Nytt förslag 2021	Förslag 2022
VA-verksamhet		0	0	0	0	0	0
Summa		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

VERKSAMHETSFAKTA/NYCKELTAL

Antal	Bokslut 2018	Budget 2019	Plan 2020	Nytt förslag 2020	Plan 2021	Nytt förslag 2021	Förslag 2022

STRATEGISKT INSPEL 2020
KOMMUNSTYRELSEN/VA SAMHÄLLSBYGGNADSKONTORET

ANTAGEN § X | XXXX-XX-XX | DIARIENUMMER 2019/431
SALA KOMMUN
Växel: 0224-74 70 00 | E-post: kommun.info@sala.se | Postadress: Box 304, 733 25 Sala

SALA KOMMUN